

Iz dekreta od 17. junija 1873 se sicer razvidi, da ima M. B. pravico v tistih slučajih, kakor c. kr. uradniki od države, od rudarskega društva v Z. zahtevati penzijo; M. B. pa ni dokazal, da je ta pravica že v moč stopila, ker se samo na javne liste sklicuje, kateri so prodajo naznanili. Dalje se sklicuje na svoj dekret, s katerim pa ni dokazano, kdaj ima M. B. pravico penzijo zahtevati; zaradi tega ta dekret po §. 284 s. r. ni tako pismo, na podlagi katerega bi se prepoved dovoliti smela, slednjič tudi ni dokazana nevarnost izgube.

Proti tej odločbi se je M. B. pritožil na najvišjo sodnijo in je priložil cirkular društva v T., s katerim se občinstvu naznanja, da je društvo v T. rudokop v Z. kupilo.

Najvišje sodišče je z določbo od 12. maja 1881, št. 5762 drugosodnijski odlok potrdilo iz uzroka, da ni M. B. dokazal nikake nevarnosti izgube.

Ugovor „rei judicatae“ ni opravičen tedaj, če se nova tožba ne opira na pravni naslov, na katerega se je opirala prejšnja tožba.

Glavna podvzetnika Prospero Otavi in Anton Avico sta meseca septembra 1871 nekoliko železniške črte od Šenpetra do Reke prepustila postranskemu podvzetniku Mihui Osani, da jo s svojimi delavci izzida.

Pozneje se je Miha Osana sprl s svojimi delavci ter pobegnil, tako da sta morala glavna podvzetnika tudi na Osanovej črti delo zopet prevzeti.

Batisto Moine je med mesecem septembrom Osanove delavce z živžem preskrboval. Ko je Osana delo zopet iz svojih rok odložil, imel je Moine pri delavcih iskati vsega skupaj 261 gl. 49 kr. Svoj račun je predložil blagajniku glavnih podvzetnikov, nekemu gospodu Ferariju, ter ga prosil, da naj delavcem toliko odbije, da bode njegov, Moine-jev, račun poravnan. Omenjeni blagajnik je menda pri poznejših izplačevanjih tudi v istini vsakemu delavcu odtegnil znesek, katerega je bil Moine-ju dolžan.

Batista Moine vložil je potem pred c. kr. okrajno sodnijo v Bistrici proti Prosperu Otaviju in Antonu Avico tožbo de praes. 13. novembra 1871, št. 8339. V tej tožbi se je trdilo, da sta se tožena tožniku nasproti zavezala, da mu bodeta poplačala iztoženi znesek. Ker je bila ta trditev neresnična, se tudi ni mogla dokazati. Vsled tega se je z razsodbo od 31. januarja 1873, št. 969 tožba popolnoma odbila.

Batisto Moine je potem vložil novo tožbo de praes. 20. februarja 1875, št. 1840, ter terjal plačilo od Prospera Otavija in Antona Avico zagradelj, ker je njunji blagajnik iztoženo svoto delavcem odbil, ter si jo za njega, tožnika, v blagajnici pridržal.

Tej tožbi se je z ozirom na razsodbo od 31. januarja 1873, št. 969, odgovarjalo, da se iztožuje stvar, ki je že razsojena (res judicata).

Z razsodbo od 22. novembra 1878, št. 4054 je c. kr. okrajna sodnija v Bistrici določila v glavnej stvari, ter odbila ugovor rei judicatae. —

Z odločbo od 23. aprila 1879 št. 4464 je c. kr. nadsodnija v Gradci kot pravico spoznala: Povrnitev (rückerlag) tožbe de praes. 20. februarja 1875, št. 1840 je opravičena; tožnik pa se v stroške obsodi.

Z določbo od 17. septembra 1877, št. 9252 pa je c. kr. najvišji dvor razsodil:

Toženih ugovor, da je stvar že razsojena, se ne usliši, povrnitev tožbe de praes. 20. svečana 1875, št. 1840 ni opravičena; c. kr. nadsodniji pa se nalaga, da sodbo izreče v glavnej stvari.

Razlogi najvišjega sodnega dvora. S tožbo de. praes. 13. novembra 1871, št. 8339, se je terjal ravno ta znesek, kakor v sedanjej tožbi. In tudi tožena sta bila tedaj ravno ista. Ali pravni naslov prejšnje tožbe opiral se je na pogodbo med tožnikom in toženima. In samo zagradelj, ker se ta pravni naslov dokazati ni mogel, izdala se je prva toženima ugodna razsodba od 31. januarja leta 1273, št. 969.

S tožbo de praes. 20. februarja 1873, št. 1840, pa se omenjeni znesek terja zagradelj, ker ga je blagajnik toženih delavcem odtergal, ter ga za tožnika in kot tožnika lastnino pridržal v blagajnici toženih. Tožnik iztožil je torej ta znesek kot svojo

lastnino, ki mu je tožena nepostavno izročiti nečeta. Tožena se tedaj na škodo tožnika obogatiti hočeta.

Sedanja tožba izvira torej iz čisto drugega pravnega naslova, kot prva, tako da se ugovor že razsojene stvari opravičiti ni mogel.

O potrebnostih kupne pogodbe in punktacije.

(Določba najvišjega sodnega dvora od 31. julija 1878, št. 8074, s katero se je potrdila nadsodnijska odločba od 6. februarja 1878, št. 3849 in oziroma razsodba c. kr. m. del. okrajne sodnije v Ljubljani od 31. oktobra leta 1877, št. 24462.)

Dne 10. maja 1877 sklenila sta France Miklavec in Jožef Rihtar, oba iz Š. naslednjo ustno pogodbo:

1. France Miklavec proda in izroči Jožefu Rihtarju svoje pod hišno št. 53 v Š. ležeče posestvo za kupno ceno v dogovorjenem znesku 900 gl., ter dovoljuje, da se v zemljiščenjej knjigi to posestvo prepiše na kupčevo ime.

2. Kupec plača od omenjene kupne cene takoj pri sklepu ustne pogodbe 100 gld. are, 400 gld. pa pri sestavi pisma, katero se ima napraviti natanko v soglasji z ustno pogodbo. Pri sestavi pisma ima se tudi dogovoriti, ali se bode ostala kupna cena takoj poplačala, ali pa kupcu proti primernemu obrestovanju v rokah pustila.

3. Kupec bode prodajalčevemu očetu, Antonu Miklavcu, dajal dosmrtno stanovanje in dosmrtni živež pri kupljenem posestvu.

Kupec je pri sklepu ustne te pogodbe, katere sklep je s pričami dokazoval, prodajalcu izplačal are 100 gld. Ob enem se je dogovorilo, da se bode pismo napravilo dne 14. maja 1877 pri notarji v Ljubljani.

France Miklavec se je potem skesal, tako da ga je kupec pred c. kr. mest. del. okrajno sodnijo v Ljubljani s tožbo de pras. 28. junija 1877, št. 14929 pozval, da naj izpolni skleneno ustno pogodbo.